

קבוצת תמיכה לעובדים זרים המטפלים בקשישים דימנטיים

עדינה חיון

מנהלת תחום ייעוץ לקשיש ירושלים

המוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי
אגף הייעוץ לקשיש

רקע

- 16% מכלל הקשישים בארץ מוגדרים כסיעודיים.
- חלק מהם מעסיקים עובדים זרים לצורך טיפול יומיומי קבוע. חלקם הם קשישים דימנטיים.
- עובדים זרים מהווים הרבה פעמים, מטפלים עיקריים בקשישים.
- מחקרים מצביעים על שחיקה נפשית גדולה אצל מטפלים העובדים עם קשישים דימנטיים.
- העבודה המוצגת נעשתה במסגרת פרויקט משותף של קרן סיעוד של ביטוח לאומי, אגף ייעוץ לקשיש ועמד"א.

מסגרת

- נערכו 2 קבוצות לעובדים זרים, סך הכל 14 משתתפים
- הפגישות נערכו ב"מרכז יום מלבב", המטפל בזקנים עם ירידה קוגניטיבית, בזמן פעילות של הקשישים במקום.
- נערכו חמישה מפגשים בני שעה וחצי לכל קבוצה.
- שפת הדיבור הייתה אנגלית.
- הקבוצה הונחתה על ידי ע"ס ייעוץ לקשיש ופסיכולוג המתמחה בטיפול קבוצתי.

מפגשי הקבוצה

- מפגש ראשון- תרגילי הכרות שהתמקדו בזהות האישית של המשתתפים לפני היותם מטפלים עיקריים.
- מפגש שני- עסק בסבתאות ואפשר זיהוי עמדות ותפיסות כלפי זקנה בארץ המוצא ובישראל.
- מפגש שלישי עסק בדפוס ההתמודדות של המטפל בארץ, רשת תמיכה של העובדים עצמם כקהילה
- מפגש רביעי-עסק בגבולות, כולל גבולות מול הקשיש ומול בני משפחתו
- מפגש חמישי-סוגיות של פרידה ואובדן- מנקודת מבט של המטפל.

תובנות מרכזיות

- מטפל עיקרי נתפס אצל העובדים הזרים, כעבודה מכובדת ומקצועית בארצות מוצאם, מקצוע מוערך המכניס כסף למדינה
- העובדים הזרים תופסים את תפקידם כ"מטפל" העיקרי בקשיש ולכן האחראים לרווחתו.
- המחויבות שלהם, היא קודם כל לקשיש ורק אחר כך למשפחתו.
- כניסת העובד הזר מייצרת מורכבות למערכת המשפחתית של הזקן, בן הזוג והילדים המטפלים.
- יש קונפליקט בין הבטחת המחיה למשפחת המוצא, לבין המרחק שאינו מאפשר חינוך יום יומי של הילדים בארץ המוצא.
- הקבוצה היוותה למשתתפים מקום אינטימי, בטוח ומאפשר לחלוק רגשות ומחשבות בפתיחות רבה.
- הקבוצה הפכה למפת דרכים למטפל עצמו ולקשר שלו עם המטופל ובני משפחתו.